

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Waldemar
Nazwisko: Dras
Miejsce urodzenia: Lublin
Data urodzenia: 10-03-1955
Imię ojca: Emil
Imię matki: Genowefa
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Mikrofilm z akt Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Meduza” (nr rej. 19936), prowadzonej przez Wydział III KW MO Lublin w okresie 25.06.1975 - 13.10.1976 wobec trzech członków Koła Młodych przy Lubelskim Oddziale Związku Literatów Polskich, w tym Waldemara Drasa (w części dokumentów pisownia „Draz”), „ze względu na propagowanie wrogich poglądów i działalność skierowaną przeciwko linii politycznej partii”. Sprawę założono na podstawie informacji od KO ps. „Henryk”, z której wynikało, że W. Dras oraz dwóch innych młodych literatów, którzy prezentowali swoją twórczość na spotkaniu w Muzeum im. J. Czechowicza dnia 12.06.1975, „ośmieszali w czytanej przez siebie poezji stosunki istniejące w PRL. W sposób ironiczny przedstawiali siłę naszego państwa i partii”. Prezentowana „poezja dotyczyła również krytycznej oceny współpracy Związku Radzieckiego z krajami socjalistycznymi, a zwłaszcza z Polską”. Waldemar Dras został zarejestrowany jako „osoba” do SOS „Meduza” w dniu jej założenia, pod nr rej. 19938. Celem sprawy było ustalenie, „czy istotnie reprezentowana twórczość zawiera ujemne elementy społeczno-polityczne” oraz „przeciwdziałanie istniejącym ujemnym zjawiskom na odcinku twórczości i jej prezentowania”. W toku prowadzenia sprawy potwierdzono wstępne informacje oraz „pogłębiono rozpoznanie” – m.in. przy pomocy TW ps. „Murarz” oraz kontaktów operacyjnych „Ola”, „Henryk”, „M” i „Eugeniusz”. Przeprowadzono też „rozmowy” z rodzicami W. Drasa i drugiego młodego literata (m.in. meldunki operacyjne z 25.06, 11.09 i 13.10.1975, plan do sprawy z 01.07.1975, „Informacja dot. spotkania z t.w. >Murarz<” z 05.09.1975). Decydując o zakończeniu SOS „Meduza”, funkcjonariusz SB odnotował w arkuszu informacyjnym dotyczącym W. Drasa, iż „przeprowadzona rozmowa i właściwe ustosunkowanie się rodziców wpłynęło na zmianę postawy Waldemara Drasa do ustroju. Aktualnie nie podejmuje prób ujemnej działalności”. W dniu 22.10.1976 sprawę „zdjęto z ewidencji”, a materiały złożono w archiwum Wydziału „C” KW MO Lublin pod sygn. 9234/II. Dnia 15.01.1988 akta zostały zmikrofilmowane. Dokumentację aktową prawdopodobnie zniszczono (brak danych na temat protokołu brakowania). Zachował się mikrofilm o sygn. 9234/2.

Akt o sygn. 9234/II KW MO/WUSW Lublin nie odnaleziono. Wpis na podstawie mikrofilmu o sygn. IPN Lu 0229/648 (9234/2) oraz zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

Akta paszportowe Waldemara Drasa (EALU 124164), zawierające dokumentację z lat 1985-1988. Znajdują się tu m.in. dokumenty dotyczące niewyrażenia zgody na czasowy wyjazd W. Drasa pod koniec 1986 roku do jednego z „krajów kapitalistycznych”. Formalne zastrzeżenie w tej sprawie wniósł WUSW Zamość, co skutkowało Decyzją Szefa WUSW Lublin z 16.12.1986, którą unieważnił on paszport W. Drasa, wydany mu 14.11.1986, zarządzając zwrot tego dokumentu do Wydziału Paszportów WUSW Lublin. Jak podano we wspomnianej Decyzji, unieważnienie nastąpiło z przyczyn określonych w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z 17.06.1959 o paszportach i zgodnie z art. 4 ust. 4a tej ustawy nie wymagało uzasadnienia faktycznego. Mimo interwencji Prezesa Lubelskiego Oddziału Związku Literatów Polskich, którego członkiem był W. Dras oraz odwołania wniesionego przez samego Waldemara Drasa, dnia 29.01.1987 podtrzymano decyzję odmowną. W 1988 roku nie czyniono już przeszkód w sprawie możliwości wyjazdu W. Drasa za granicę.

Akta o sygn. IPN Lu 357/124164 (EALU 124164).

Informacje dotyczące Waldemara Drasa umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Odnotowano tu, że został on objęty Sprawą Operacyjnego Sprawdzenia, ponieważ „propagował wrogie poglądy oraz prowadził działalność skierowaną przeciwko linii politycznej partii”. Sprawę „zdjęto z ewidencji” w październiku 1976, stwierdzając „zaprzestanie wrogiej działalności”. Materiały zarchiwizowano w Wydziale „C” KW MO Lublin pod sygn. 9234/II. Dokumentację aktową zniszczono, zachowano mikrofilm o sygn. 9234/2. Podano również, że WUSW Zamość „zastrzegł” (uniemożliwił) W. Drasowi wyjazdy za granicę. „Zastrzeżenie” zarejestrowano pod nr ZA-105/86, miało ono obowiązywać przez 2 lata. Według wpisu odwołano je 28.01.1989.

Wydruk „Informacji o osobie” z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).